

■ Добрая справа

ШКАРПЭТКІ АД БАБУЛІ

Бывае — бяжыш некуды, у галаве процьма спраў, адна важнейшая за другую, а ў пераходзе метро раптам бачыш адзінокую маленькую, крыху згорбленую бабулю. Яна беражліва трымае ў руках пару яркіх вязаных шкарпэтак у чорна-жоўтую палоску. І неяк так здараецца, што ўсе твае турботы і клопаты здаюцца маленькімі і нязначнымі і адыходзяць на другі план, бо на яе месцы магла б быць твая бабуля. «Колькі?» — пытаешся ты. «Колькі дасце», — адказвае яна. І вось ты ўжо крочыш дадому, каб аб'явіць вайну восеньскай хандры разам з гэтымі самымі «пчалінымі» шкарпэткамі. Пра некаторыя з такіх гісторый час ад часу пішуць у СМІ. Памятаеце дзядулю, які прадаваў шапакоўні ў пераходзе станцыі метро «Плошча Якуба Коласа», альбо бабулю, што стаяла з вязанымі шкарпэткамі і рукавіцамі на Нямізе? Але колькі застаецца тых, пра каго ніхто ніколі не напіша...

Аўтар праекта
«Шкарпэткі ад бабулі» —
Дзіяна Сівіцкая.

На стварэнне праекта «Шкарпэткі ад бабулі» Дзіяну Сівіцкую натхніла адна з такіх гісторый: каля ГУМа пажылая жанчына прадавала вязаныя ўручную сурвэткі. Але, як прызнаецца Дзіяна, гэтая ідэя далёка не новая: такія практы ёсць у многіх краінах свету, у тым ліку ў Расіі і Украіне.

— Упэўнена: стварыць нешта падобнае ў Беларусі хацелі і да мяне. Проста так атрымалася, што агучыла ідэю менавіта я. Усё пачынаецца з таго, што ты не можаш прайсці міма, не разумееш, як гэта наогул магчыма. Спрабуеш нешта прадумаць, вырашыць. Я пачала шукаць у інтэрнэце і знайшла расійскі сайт. Яны працуюць па вельмі сацыяльнай мадэлі: бабуля вяжа дзве пары шкарпэтак, адна з якіх ідзе ў якасці падарунка ў дом састарэлых, — расказвае дзяўчына.

Цяпер Дзіяна шукае пажылых жанчын, якія б маглі вязаць шкарпэткі на заказ, — менавіта ў гэтым і ёсць асноўная ідэя праекта.

— Шчыра кажучы, я не думала, што гэта будзе так скла-

дана — знайсці таленавітых вязальшчыц, якія б адносіліся да гэтага занятку адказна і разумелі, што вязаць для сваіх родных, напрыклад, унукаў — гэта адно, а рабіць рэч пад заказ — зусім іншае. Тут памылак быць не павінна (калі прапусцілі пяццю, трэба будзе ўсё ж такі вярнуцца да яе), і неабходна

Дзіяна марыць, каб праект быў утульным і «хатнім».

Фота Анастасіі Кіеўскай

Мінчанка запусціла сайт,
які дазволіць вязальшчыцам
прадаваць свае вырабы
праз інтэрнэт,
а не мерзнуць на вуліцы

памятаць, што шкарпэткі вяжуцца менавіта тыя, якія хоча бачыць заказчык. Вельмі важна, каб для самой вязальшчыцы ўсё гэта было ў радасць. Тым, хто мне тэлефанаваў, я давала тэставое заданне. Папрасіла жанчын, якія хацелі далучыцца да праекта, звязаць пару шкарпэтак на свой густ, па сваёй ідэі. Здавалася б, што можа быць прасцей, бо ніякіх абмежаванняў няма? Я прасіла паназіраць за сабой у працэсе вязання: за колькі атрымліваецца звязаць пару шкарпэтак, ці камфортна рабіць гэта для чужога чалавека? Як ні дзіўна, менавіта на гэтым этапе большасць ахвотных сыходзіла.

Зусім нядаўна да праекта далучыліся пяць жанчын, самай малодшай з якіх — 59 гадоў. Адна з іх расказала, што да гэтага спрабавала прадаваць свае вырабы на рынку «Ждановічы». Шкарпэткі хвалілі, казалі, што вельмі прыгожыя, але чамусьці не куплялі.

Цікава, што б мог звязаць дзядуля?
Мабыць, гэта былі б шкарпэткі
з танкамі — добры падарунак
для кагосьці з мужчын да 23 лютага.

Па словах Дзіяны Сівіцкай, каб праект захаваў сваё хатняе цяпло, у «Шкарпэтках» павінна быць максімум 10—12 бабуль.

— Задача не ў тым, каб аправіць у вязаныя шкарпэткі ўсю краіну, а каб праект быў невялікім і, менавіта таму, утульным, «хатнім».

Спачатку ў Дзіяны была ідэя прадаваць з дапамогай праекта розныя рэчы, але ў выніку сайт мог ператварыцца ў безасабовы каталог, дзе за вялікай колькасцю вырабаў не відаць людзей — майстрых праекта. Гэтага хацелася пазбегнуць.

— Даволі часта людзі пытаюцца: чаму менавіта шкарпэткі? Бо звязаць можна мноства прыгожых рэчаў, і мне ўжо прапа-

Фота Сяргея Нікановіча.

ноўвалі дабавіць у праект рукавіцы і шапкі. Я выбрала менавіта шкарпэткі, бо яны асацыююцца з клопатам. Гэта ідзе з дзяцінства, калі хтосьці блізкі і родны клапаціўся пра тое, каб твае ногі былі заўсёды ў цяпле.

Акрамя гэтага, як гаворыць Дзіяна, калі ў праекце раптам будуць не толькі бабулі, а яшчэ і дзядулі, гэта будзе вельмі цікава. Дарэчы, з ёю ўжо звязалася адна жанчына, чый тата пасля выхаду на пенсію пачаў вязаць.

— Ва ўсіх ёсць нейкая асацыяцыя вязання менавіта з бабуляй. Цікава, што б мог звязаць дзядуля? Мабыць, гэта былі б шкарпэткі з танкамі — добры падарунак для кагосьці з мужчын да 23 лютага.

Ужо зараз праект «Шкарпэткі ад бабулі» атрымаў водгук: хтосьці проста хваліць ідэю і радуецца таму, што такое можа быць рэалізавана ў нашай краіне, а хтосьці прапановуе ў вязальшчыцы кандыдатуры сваіх бабуль.

— Да нас далучыліся валанцёры, мы запусцілі сайт skarpetki.by. Плануецца, што ён будзе даступны ў англійскай і польскай версіях. Спадзяюся, што запуск «Шкарпэтак ад бабулі» дасць магчымасць рэалізоўваць і далей вольныя творчыя ініцыятывы сумленныя і шчырыя. Хочацца даць магчымасць таленавітым людзям, якія знаходзяцца на пенсіі, атрымаць такую вольную занятасць. Паказаць ім, што яны патрэбныя. Іх таленты — патрэбныя.

Ганна БАГІНО

■ Залатыя рукі

Ці кожны зробіць табурэт?

Кіраўнік сталеярнай школы
Дзмітрый Бахвалаў
лічыць: зусім ужо бязрукіх,
не здольных вырабіць
хоць што-небудзь, не існуе.
Былі б добрыя настаўнікі!
Тут, у завулку Паўночным,
13, у Мінску, старое як свет
майстэрства асвойваюць
і жанчыны.

Першая прыватная сталеярная школа izDereva.by адкрылася ў сталіцы для ўсіх жадаючых. Праграма курса для ўсіх, хто пачынае, так і называецца — «Асновы сталеярнай справы». Гэта 32 гадзіны, або 8 заняткаў цягам месяца. Некалькі груп па 7 чалавек ужо ўкамплектаваныя, прычым каля 35 працэнтаў ад агульнай колькасці ўдзельнікаў ва ўзросце 22—64 гадоў, — гэта асобы прыгожага полу. Усіх чакае знаёмства з гісторыяй сталеярнай справы, вывучэнне рознай драўніны і магчымасцяў яе прымянення, складанне эскіза... і да пакрыцця лакам і фарбай.

— Дрэвапрацоўкай некалі займаўся мой бацька, — расказвае Дзмітрый, якому днямі спаўняецца 34. — Было гэта, калі наша сям'я жы-

ла ў Заходняй Сібіры. Бацька зведаў усю работу, звязаную з дрэвам, — ад нарыхтоўкі лесу да вырабу нейкіх рэчаў. Адночы мы вярнуліся, я скончыў у Мінску ВНУ (па адукацыі Дзмітрый — выкладчык іспанскай мовы). Аднак успаміны дзяцінства не адпускалі мяне ні на дзень. Час ад часу я што-небудзь рабіў сваімі

рукамі, але гэтай вясной сказаў сабе «стоп»: жыццё не такое доўгае, каб займацца не тым, чым хочацца! Давялося пачаць з нуля — з рамонт у гэтым памяшканні. Па старых чарцяжах і схемах аднавіў тое, чым займаўся бацька, і адкрыў спачатку грамадскую майстэрню, пачаў прымаць заказы на некалькі сталеярных

вырабаў. Сёння яны распісаныя на паўгода наперад. Але гэтага мне было мала. І вось я адкрыў школу для ўсіх ахвотных любога ўзросту. Можа быць, некаму гэта будзе карысна для таго, каб самому пачаць сталеярны бізнес, а нехта будзе прыходзіць толькі дзеля пераключэння з мабільных прыстасаванняў і эмацыянальнага адпачынку. У межах курса — крыху тэорыі і выраб падстаўкі для мабільнага, скрыні для кветак і табурэта.

З драўнінай у нас працуюць або велізарныя прадпрыемствы, або адзіночкі штосьці пілююць у гаражах. А мне вельмі хочацца сфарміраваць сярэдні клас сталеярнай справы, укараніць школы-майстэрні — як гэта ёсць у іншых краінах. Я за здаровую канкурэнцыю, за тое, каб сталеярных школ было больш. Няхай людзі збіраюцца, вырабляюць што-небудзь прыгожае і ўнікальнае для горада... Пакуль я назапашваю вопыт — вольны толькі што месяц правёў у Маскве, на студзень запланаваў наведванне падобных школ у Вялікабрытаніі, пасля паеду ў Канаду. Хочацца пераймаць лепшы вопыт з усяго свету...

Дарэчы, жонка Дзмітрыя таксама ўмее і малаток, і стамеску трымаць правільна. Праўда, у яе — свая справа. Яна валодае сеткай гульнявых пакояў для дзяцей «Цёця-моця», дзе можна пакінуць дзіця на гадзіну-другую. У саміх жа Бахвалавых — трое дзяцей! Двойня (хлопчык-дзяўчынка) і яшчэ адзін сыноч.

Жыццё не такое доўгае,
каб займацца не тым,
чым хочацца!

«Калі вы думаеце, што дома ў мяне ўсё выраблена маімі рукамі, і сябры ходзяць па кватэры як па музеі, то памыляецеся! — усміхаецца Дзмітрый. — Я шавец без ботаў. На жаль ці на шчасце, усе сілы затрачаны тут, але ніякага шкадавання ў мяне няма. Нават не разумею, як я мог жыць без гэтага. Тут мая душа, мой азарт».

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@vziazda.by